

Aprobat în ședința Guvernului din _____
Decizia protocolară nr. _____

AVIZ
asupra amendamentului (LV nr.02/03-37 din 07 aprilie 2025) la
proiectul de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile sau
organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ
conex (inițiativa legislativă a Guvernului nr.56 din 26 februarie 2025)

Guvernul a examinat amendamentul (LV nr.02/03-37 din 07 aprilie 2025) la proiectul de lege privind detașarea experților naționali la instituțiile sau organismele Uniunii Europene, precum și modificarea cadrului normativ conex (inițiativa legislativă a Guvernului nr.56 din 26 februarie 2025), și comunică susținerea acestuia, cu următoarele mențiuni și recomandări de îmbunătățire.

Amendamentul este înaintat în conformitate cu prevederile articolului 131 din Constituția Republicii Moldova și articolelor 58 și 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996.

Din perspectiva intenției de reglementare, amendamentul vizează implementarea acțiunilor prevăzute în Planul de Acțiuni pentru realizarea Programului de implementare 2023–2026 al Strategiei de reformă a administrației publice 2023–2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 352/2023. Acțiunile respective sunt orientate spre consolidarea capacităților instituționale în domeniul formării și dezvoltării profesionale continue a personalului din administrația publică, precum și reorganizarea Institutului de Administrație Publică din cadrul Universității de Stat din Moldova prin înființarea Instituției Publice „Institutul Național de Administrație și Management Public” (INAMP), aflată în subordinea Guvernului și activă din 1 aprilie 2025, în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.162/2025.

Modernizarea serviciului public este aliniată cu bunele practici ale țărilor membre OECD și standardele Uniunii Europene. Aplicarea principiilor SIGMA presupune nu doar competență tehnică în exercitarea atribuțiilor funcționale, ci și o înțelegere aprofundată a sistemului administrativ european, a cerințelor de conformitate cu acquis-ul comunitar și a standardelor de bună guvernare. În acest sens, formarea și dezvoltarea profesională continuă constituie un instrument esențial pentru creșterea competențelor personalului administrativ și întărirea capacității instituționale necesare procesului de integrare europeană.

În susținerea acestui obiectiv, Guvernul a aprobat Programul de dezvoltare profesională a funcționarilor publici pentru 2025–2027, care definește viziunea, direcțiile strategice și grupurile-țintă de funcționari publici din administrația publică centrală și locală. Programul prevede instruirea a 30% din masa critică de funcționari necesară pentru a produce schimbările scontate, ceea ce reprezintă, în medie, 4.000 de funcționari publici instruiți pe durata perioadei menționate.

Totodată, odată cu intrarea în vigoare, la data de 1 iunie 2025, a prevederilor art. 8 alin. (4¹) din Legea nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public, care impun obligativitatea obținerii certificatului de absolvire a unui program de formare specializată de către titularii funcțiilor publice de conducere de nivel superior în termen de 18 luni de la numire, se estimează instruirea a circa 50 de astfel de funcționari doar în anul 2025.

Prin urmare, amendamentul urmărește atragerea de personal calificat și formatori competitivi în serviciul public, contribuind la armonizarea administrației publice cu cerințele europene. În același timp, măsurile propuse vor contribui la consolidarea capacităților funcționale și instituționale ale INAMP, facilitând transformarea acestuia într-un centru național de competență, cu rol strategic în susținerea procesului de aliniere a administrației publice la standardele și bunele practici europene.

Totodată, atenționăm că, în măsura în care această inițiativă implică creșterea cheltuielilor de la bugetul de stat, este necesar de a avea în vedere prevederile art. 131 alin. (6) din Constituție, conform cărora, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Dat fiind faptul că, legiuitorul dispune de o marjă largă de apreciere pentru reglementarea politicii sociale a statului atenționăm că, realizarea noilor reglementări, va necesita cheltuieli financiare pe termen lung.

În acest sens, modificările propuse nu implică alocarea de resurse financiare suplimentare de la bugetul de stat pentru anul 2025, întrucât pentru anul curent au fost aprobate în bugetul Cancelariei de Stat 10 milioane lei, care includ costurile de personal pentru 40 unități de personal pentru 8 luni (aproximativ 7 milioane), costurile aferente implementării planului de formare și dezvoltare profesională a personalului autorităților publice pentru anul 2025 (1.7 milioane lei) și cheltuieli de întreținere parțială a infrastructurii. În continuare, cheltuielile necesare pentru anii următori vor fi necesare a fi planificate în cadrul legilor bugetare anuale și reflectate în cadrul bugetar pe termen mediu.

Suplimentar, pentru a elimina divergențele tehnice identificate în procesul de implementare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, precum și în urma numeroaselor demersuri recepționate din partea instituțiilor bugetare, amendamentul propune modificarea notei 2 din anexa nr. 10 a legii menționate, prin oferirea unei noi redacții.

Subsidiar, reieșind din faptul că Instituția Publică „Institutul Național de Administrație și Management Public” aflat în subordinea Guvernului este activă din 1 aprilie 2025, se propune completarea prevederilor privind intrarea în vigoare a prezentului amendament, începând cu data de 1 mai 2025.

În contextul celor expuse, Guvernul susține amendamentul propus cu recomandările enunțate.